

CZU 021.4:75.03(478)(092) Zevin A.

ADA ZEVIN – 100 DE ANI DE LA NAȘTERE

ADA ZEVIN - 100 YEARS FROM BIRTH

Angela HĂBĂȘESCU

Abstract: *In the article is described the anniversary exhibition dedicated to the plastic artist and art critic Ada Zevin and exposed in the reading room „Psycho-pedagogical, natural, real. Arts „of the USARB Scientific Library.*

Keywords: *plastic artists, Bessarabian painters, anniversary exhibition, collection*

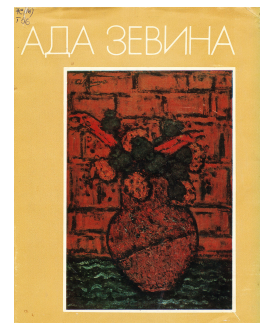
„...o natură statică sau un portret, un peisaj sau o compoziție tematică – fiecare lucrare semnată de Ada Zevin poartă pecetea unor preocupări intelectuale ale unui suflet pe cât de gingaș, pe atât de combativ”.

M. Klima

Sala de lectură „Științe psiho-pedagogice, naturii, reale. Arte” a Bibliotecii Științifice USARB a găzduit în prima lună de toamnă o expoziție de carte, dedicată artistului plastic și criticului de artă din Basarabia Ada Zevin, care a făcut parte din generația pictorilor formați în cadrul școlii de pictură românești și a adoptat ca stil de exprimare artistică post-expresionismul.

Născută la 3 septembrie, în depărtatul 1918 la Chișinău, Ada Zevin parcurge un lung și anevoios drum spre devenirea sa profesională. A trecut prin experiența mai multor școli („mai rar pe la noi așa artiști plastici...”, spune Iurie Colesnic), făcându-și studiile la Academia de Arte Frumoase din București, la Facultatea de Pictură, clasa profesorului Francisc Șirato, la Școala Republicană de Arte Plastice (azi, Colegiul de Arte Plastice *Alexandru Plămădeală*), studii superioare la Institutul de Stat *Vasile I. Surikov*, Moskova, Facultatea de Arte și Pictură, la Facultatea de Istoria și Teoria Artelor la Institutul de Stat *Ilia E. Repin*, al Academiei de Arte din Leningrad (azi Sankt Petersburg), absolvindu-l cu diplomă *magna cum laude*.

Și această experiență academică de unicat a contribuit la formarea dumneaei ca minunată cunoscătoare a subtilităților artelor plastice. A fost încadrată ca pedagog de istoria artelor la Școala Republicană de Arte Plastice din Chișinău, a desfășurat activitatea de cercetător științific în domeniul artelor plastice, a patrimoniului artistic și al creației artistice populare. Lucrările ei teoretice, monografiile, semnate Ada Mansurov, rămân a fi scrieri de referință. Face parte, în calitate de membru, din Uniunea Artiștilor Plastici din Republica Moldova, participă la

expoziții unionale de arte plastice la Moskova, republicane și internaționale (Montreal, Canada). A fost decorată cu titlul de Cavaler al Ordinului Republicii (1998). Expozițiile personale la Chișinău și București le lansează în anii 1969, 1980, 1994, 1995, 1996, 1997, 1999, 2001. Operele Adei Zevin fac parte din colecții publice și private: Australia, Bulgaria, Canada, Danemarca, Federația Rusă, Israel, Olanda, Polonia, Republica Moldova, România, Ucraina, SUA, Ucraina.

Ca „un artist ce se comportă cu talentul său, precum s-ar purta cu o ființă vie, păstrându-l cu tot ce a fost mai semnificativ în ascendența spiritelor de până la el...” este caracterizată pictorița de către Mihail Klima în articolul „Ada Zevin”, publicat în revista Femeia Moldovei în anul 1982.

O informație succintă despre viața și activitatea Adei Zevin se regăsește și pe paginile *Enciclopediei identității românești. Personalități* (București, 2011), semnate de Ecaterina Țarlungă, printre personalitățile care „au asigurat supraviețuirea nației și au dus mai departe numele de român”.

„Lumea imaginilor, creată de pictorița Ada Zevin are o copleșitoare forță de atracție, condiționată de originalitatea viziunii autorului și perceperea emotivă pur individuală a realității. În obișnuitele motive cotidiene ea descoperă frumuseți, pe care le transpune pe pânză în încântătoare armonii coloristice...”, menționează Ludmila Toma în primul album despre creația Adei Zevin (Ch., 1983) care este conceput cu mult gust și grijă pentru estetic.

Creațiile realizate de Ada Zevin rămân originale și atractive în pofida trecerii timpului de aceea impresionează toți iubitorii de frumos, dar și alți artiști plastici, pentru care arta pictoriței rămâne un model și o școală. „Mărgăritare” (1967, u/p, 110x74), „Portret de găgăuză” (1972, u/p, 70x57), „Colț de curte” (1974, u/p, 70x65) – sunt doar câteva dintre acestea.

Urmărind lucrările artistului plastic după anul 1983, avem prilejul de a compara creația artistei la diferite etape de carieră plastică, de la academism spre nuanțarea problemelor cromatice abordate de mari artiști ai modernismului universal. Gustul pentru compoziții laconice, inspirate din natură, mult influențate de cunoștințele artistei și viziunile ei personale, reflectă atitudinea dumneaei despre faptul cum trebuie să fie arta și pictura adevărată.

Ada Zevin trece în eternitate la 23 septembrie 2005 și este înmormântată la Chișinău.

Pictorița ocupă un loc deosebit în dezvoltarea artelor din Moldova. Ea a marcat pictura secolului XX și rămâne în memorie ca un spirit liber, care a avut curajul, în pofida interdicțiilor să experimenteze, să caute noi formule de expresie plastică.

„...s-a apropiat de tradițiile artistice ale Europei Occidentale, iar lucrările ei sunt considerate și astăzi actuale prin faptul că sunt purtătoare de valențele noi, ce corespund spiritualității moderne”.

Ludmila Toma

Referințe bibliografice:

1. COLESNIC, Iurie. Un critic și un artist în aceeași cămașă. In: *Florile dalbe*. 2013, nr. 36, p. 7. ISSN 1857-3851.
2. KLIMA, Mihail. Ada Zevina. In: *Femeia Moldovei*. 1982, nr. 1, p. 34. ISSN 0132-6589.
3. ROCACIUC, Victoria. Adei Zevin cu admirație. In: *Arta 2018*, pp. 148-150. ISSN 2537-6136.
4. TOMA, L. *Ada Zevin*. Ch. : Literatura artistică, 1983. 76 p.
5. ȚARĂLUNGĂ, Ecaterina. *Enciclopedia identității românești. Personalități*. București : Litera Internațional, 2011. p. 845. ISBN 978-606-600-246-2.